خطر تعمیق ناترازی گندم

امینی- نرخ خرید تضمینی گندم پس از چند ماه تأخیر، ۷۳ هزار و ۷۶۰ تومان تعیین شد؛ رقمی که نگرانی از کاهش تحویل محصول به دولت را افزایش داده است. پس از چند ماه انتظار، شورای قیمت‌گذاری و اتخاذ سیاست‌های حمایتی محصولات اساسی کشاورزی، نرخ خرید تضمینی گندم برای سال زراعی ۱۴۰۵-۱۴۰۶ را کیلویی ۷۳ هزار و ۷۶۰ تومان تعیین کرد. با این حال، اختلاف بر سر قیمت، غیبت برخی اعضای اصلی شورا و نگرانی کشاورزان از هزینه‌های تولید، همچنان سایه خود را بر تصمیم تازه انداخته است. اجرای مصوبه نیز به ابلاغ وزیر جهاد کشاورزی وابسته است؛ ابلاغی که بر اساس قانون باید حداکثر ظرف یک هفته انجام شود. پیش از اعلام نرخ، تأخیر چندماهه در تعیین قیمت خرید تضمینی به یکی از محورهای انتقاد تشکل‌های کشاورزی تبدیل شده بود. پیمان عالمی، رئیس اتاق اصناف کشاورزی ایران گفته بود چند جلسه شورا به‌دلیل غیبت مسئولان دولتی لغو شده و در برخی جلسات نیز وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان برنامه و بودجه، با وجود عضویت در شورا، حضور نداشته‌اند. در جلسه اخیر نیز، بنا بر گزارش‌ها، نمایندگان این دو دستگاه به‌جای مقام‌های اصلی شرکت کرده‌اند. اختلاف بر سر نرخ پیشنهادی نیز قابل توجه بود. به گفته عالمی، فاصله پیشنهادهای مطرح‌شده از سوی بخش کشاورزی و دستگاه‌های اقتصادی دولت بیش از ۲۰ هزار تومان بود؛ اختلافی که از عوامل به نتیجه نرسیدن جلسات پیشین عنوان می‌شد. وزارت جهاد کشاورزی پیشتر نرخ ۸۵ هزار تومان را پیشنهاد کرده بود؛ رقمی که منتقدان درباره مبنای محاسبه برخی اجزای آن، از جمله سهم ۱۰ درصدی «سایر هزینه‌ها»، خواستار شفاف‌سازی شده بودند. هزینه تولید گندم تنها به بذر و نهاده محدود نیست. قیمت کود، تعرفه برق، سهمیه و بهای سوخت، هزینه ماشین‌آلات و برداشت و دشواری پیش‌بینی این عوامل، بر درآمد نهایی کشاورز اثر می‌گذارد. از سوی دیگر، خسارت‌های ناشی از حوادث طبیعی یا اختلال در خدمات‌رسانی، هرچند ممکن است هزینه واقعی تولید را بالا ببرد، مسیرهای جبرانی جداگانه‌ای مانند بیمه یا پیگیری از دستگاه مسئول دارد؛ موضوعی که در بحث محاسبه نرخ نیز محل اختلاف بوده است.

نگرانی اصلی تشکل‌های کشاورزی آن است که نرخ اعلام‌شده و نحوه پرداخت مطالبات، بر تصمیم گندم‌کاران برای فروش محصول به دولت اثر بگذارد. بر اساس ارقام مطرح‌شده از سوی رئیس اتاق اصناف کشاورزی، پارسال از تولید ۱۴.۵ میلیون تن گندم، حدود ۸.۵ میلیون تن به دولت فروخته شد. تأخیر در پرداخت مطالبات نیز از عواملی بود که به گفته او، کشاورزان را به فروش محصول به دلالان سوق داد؛ در حالی که قانون، پرداخت بهای گندم را ظرف ۴۸ ساعت مقرر کرده است.

اکنون نرخ تازه در کنار نحوه ابلاغ و پرداخت مطالبات، میزان موفقیت خرید تضمینی را مشخص خواهد کرد. اگر قیمت و شیوه تسویه با هزینه‌ها و انتظارات تولیدکنندگان همخوان نباشد، احتمال کاهش تحویل گندم به دولت و دشوارتر شدن تأمین این محصول راهبردی افزایش می‌یابد.

ایست به ایران خودرو در اتوپلازا

پرونده واگذاری پراهام ۱۰ هزار خودرو با مداخله دادستانی و اخطار پاستور به تعزیرات رفت؛ رویدادی که پس از جهش قیمت‌های کارخانه‌ای، بی‌اعتمادی به سازوکار عرضه را دوچندان کرده است

گروه اقتصاد- مناسبات صنعت خودروسازی با مصرف‌کنندگان، سال‌ها با چالش‌هایی چون «افزایش مداوم قیمت‌ها» و «صف‌های فرسایشی تحویل» عجین بوده است؛ اما اکنون باید «دور زدن شبکه رسمی عرضه» را نیز به این کارنامه افزود. تازه‌ترین پرده از ماجرای نمایشگاه پرحاشیه اتوپلازا، به واگذاری نزدیک به ۱۰ هزار دستگاه از محصولات ایران خودرو مربوط می‌شود؛ پرونده‌ای که پس از افشای دپوی خودروها در پارکینگی ثبت‌نشده در سامانه جامع انبارها، با ورود دادستانی تهران متوقف شد و با موضع‌گیری قاطع دولت، جهت رسیدگی به تخلفات به سازمان تعزیرات حکومتی ارجاع شده است.

پارک رانت‌های چند صد میلیونی در پارکینگ ثبت‌نشده

بر اساس گزارش‌های نهادهای نظارتی و خبرگزاری فارس، ماجرا به واگذاری ۹ هزار و ۸۹۷ دستگاه از محصولات ایران خودرو بازمی‌گردد که عرضه آن‌ها از ۱۳ آبان ماه در یک نمایشگاه خودرو کلید خورده بود. طی چند روز، تعدادی از این خودروهای بدون پلاک با قیمتی حدود ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیون تومان کمتر از نرخ بازار آزاد به فروش رسیدند؛ رقمی که گرچه پایین‌تر از بهای بازار بود، اما همچنان بالاتر از نرخ مصوب کارخانه‌ای تعیین شده بود و شکاف قیمتی قابل‌توجهی را به نمایش می‌گذاشت.

ابعاد پرونده زمانی حساس‌تر شد که مشخص شد این خودروهای بدون پلاک در پارکینگی نگهداری می‌شدند که اساساً در «سامانه جامع انبارها» ثبت نشده بود؛ موضوعی که بررسی‌های سازمان حمایت مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان را پیرامون احتمال وقوع تخلفاتی نظیر «احتکار و کسب درآمد نامشروع» از سوی اتوپلازا و «عرضه خارج از شبکه و گران‌فروشی» از سوی ایران خودرو رقم زد. در پی این اقدامات، ادامه عرضه خودروها در ۳۰ آبان متوقف شد و دادستانی تهران دستور توقف کامل فروش را تا تعیین تکلیف نهایی صادر کرد. فاطمه مهاجرانی، سخنگوی دولت، نیز روز گذشته با تأکید بر این‌که عرضه خودروهای بدون پلاک خارج از شبکه رسمی خط قرمز دولت است و در این زمینه با هیچ‌کس مماشات نخواهد شد، از مکاتبه با مراجع قضایی خبر داد تا پرونده جهت بررسی ابعاد تخلف به سازمان تعزیرات حکومتی ارسال شود.

بار هزینه‌ها بر دوش متقاضیان

اتفاقات اتوپلازا در شرایطی رخ می‌دهد که جامعه هنوز آثار افزایش قیمت‌های کارخانه‌ای را پیش روی خود دارد. هنوز زمان زیادی از افزایش قیمت‌های خردادماه نگذشته که ایران خودرو بار دیگر درخواست افزایش ۵۵ درصدی قیمت‌ها را مطرح کرده است؛ آن هم در حالی که بررسی‌ها تا نیمه آبان نشان می‌دهد بهای رسمی برخی محصولات پرتقاضای این شرکت مانند خانواده پژو ۲۰۷ و سورن پلاس، بین ۲۴ تا ۲۷٫۵ درصد فراتر از رشد نرخ دلار مبادله‌ای جهش داشته‌اند.

در این میان، با وجود واگذاری مدیریت به بخش خصوصی که انتظار می‌رفت با انضباط مالی، کاهش هزینه‌های غیرضروری و ارتقای بهره‌وری همراه باشد، همچنان افزایش قیمت نهایی ساده‌ترین مسیر برای عبور از مشکلات مالی انتخاب شده است. در همین زمینه، مصطفی طاهری، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس، فرایند تعیین قیمت تمام‌شده را «معیوب» خوانده و هشدار داده است که به دلیل راستی‌آزمایی نشدن دقیق اسناد و هزینه‌های خودروسازان در زنجیره تأمین، بهای تمام‌شده بالاتر از هزینه‌های واقعی محاسبه شده و زمینه‌ساز تحمیل هزینه‌های غیرواقعی به مصرف‌کنندگان می‌شود.

تناقض ادعای خودروساز با تکذیب ایدرو

ایران خودرو در روزهای گذشته با انتشار توضیحاتی، واگذاری این حجم از خودروها را تأیید کرد و هدف از آن را تسویه مطالبات قطعه‌سازان، تأمین نقدینگی زنجیره تأمین و جلوگیری از اختلال در خطوط تولید دانست. این خودروساز مدعی شد اقدام مذکور با استناد به مصوبه چهل‌وسومین جلسه کمیته خودروی وزارت صمت و با مشارکت بانک شهر انجام شده و معاملات با اشخاص حقوقی مشمول محدودیت‌های قیمت‌گذاری دستوری نیست.

اما این دفاعیه از سوی مراجع بالادستی رد شد. سهیل معمارباشی، معاون بهره‌برداری و صنایع حمل‌ونقل سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران (ایدرو)، اعلام کرد که کمیته خودرو نه‌تنها مجوزی برای عرضه حدود ۱۰ هزار دستگاه خودرو صادر نکرده، بلکه با اصل درخواست ایران خودرو برای تهاتر خودرو با بخشی از مطالبات قطعه‌سازان نیز موافقت نکرده است. این تناقض فاحش میان ادعای خودروساز و اظهارات مسئولان ایدرو، اکنون یکی از مهم‌ترین محورهای بررسی مراجع نظارتی است.

ابهامات در برابر متقاضیان عرضه رسمی

تخصیص نزدیک به ۱۰ هزار دستگاه خودرو به یک مجموعه تجاری در شرایطی رخ داده است که شمار زیادی از متقاضیان در انتظار تحویل خودروهای ثبت‌نامی خود به سر می‌برند. اکنون ورود دادستانی، هشدار دولت و ارجاع پرونده به تعزیرات حکومتی، آزمونی برای نحوه نظارت بر فرایندهای عرضه و قیمت‌گذاری در صنعت خودرو است؛ پرونده‌ای که شفاف‌سازی ابعاد آن مشخص خواهد کرد منابع حاصل از این واگذاری با چه مجوزی و با چه سازوکاری تعیین تکلیف خواهد شد.

مقایسه قیمت بازار و کارخانه خودروهای منتخب ایران خودرو در فاصله آبان ۱۴۰۴ تا ۳ آذر ۱۴۰۵ (منبع: خراسان- اسب بخار)

خودرو	بازار آبان ۱۴۰۴	بازار سوم آذر ۱۴۰۵	رشد بازار (درصد)	کارخانه آبان ۱۴۰۴	آخرین قیمت کارخانه	رشد کارخانه (درصد)
پژو ۲۰۷ اتوماتیک پانوراما	۱,۳۷۰	۴,۵۶۰	۲۳۳	۱,۰۱۴	۲,۲۲۶	۱۲۰
دنا پلاس توربو اتوماتیک آپشنال	۱,۳۸۰	۴,۴۴۵	۲۲۲	۱,۱۸۶	۲,۶۱۱	۱۲۰
ری‌را	۱,۸۵۰	۵,۵۸۰	۲۰۲	۱,۵۴۷	۳,۲۳۰	۱۰۹
تارا دستی VIP	۱,۱۱۰	۳,۱۹۰	۱۸۷	۹۶۶	۲,۰۶۳	۱۱۴
سورن پلاس دوگانه‌سوز ۱۰۰ لیتری	۱,۰۳۰	۳,۳۹۵	۲۳۰	۸۸۹	۱,۹۲۴	۱۱۶
پژو ۲۰۷ TU3	۹۱۵	۲,۷۳۰	۱۹۸	۷۹۷	۱,۷۴۰	۱۱۸
سورن پلاس XU7P	۸۸۵	۲,۵۳۰	۱۸۶	۷۹۸	۱,۷۲۵	۱۱۶
پژو ۲۰۷ دستی TU5P فرمان هیدرولیک	۱,۰۳۰	۲,۹۴۱	۱۸۶	۸۳۴	۱,۷۹۲	۱۱۵

داده‌های این جدول، پرده از انگیزه واقعی حواشی اتوپلازا برمی‌دارد. با وجود جهش بیش از ۱۰۰ درصدی قیمت کارخانه ظرف یک سال گذشته، فاصله عمیق میان قیمت کارخانه و بازار آزاد هنوز پابرجاست؛ شکافی که در محصولاتی نظیر پژو ۲۰۷ اتوماتیک پانوراما و ری‌را به حدود ۲٫۳ میلیارد تومان می‌رسد. در چنین ساختاری، حراج یا واگذاری نزدیک به ۱۰ هزار خودرو با ادعای تخفیف ۱۰۰ تا ۲۰۰ میلیونی نسبت به بازار آزاد، در عمل پناه بردن به حاشیه بازار و توزیع رانتی چندهزار میلیارد تومانی است؛ آن هم درست در روزهایی که مصرف‌کننده نهایی برای تحویل خودروهای ماه‌ها قبل، همچنان در صف معطل مانده است.

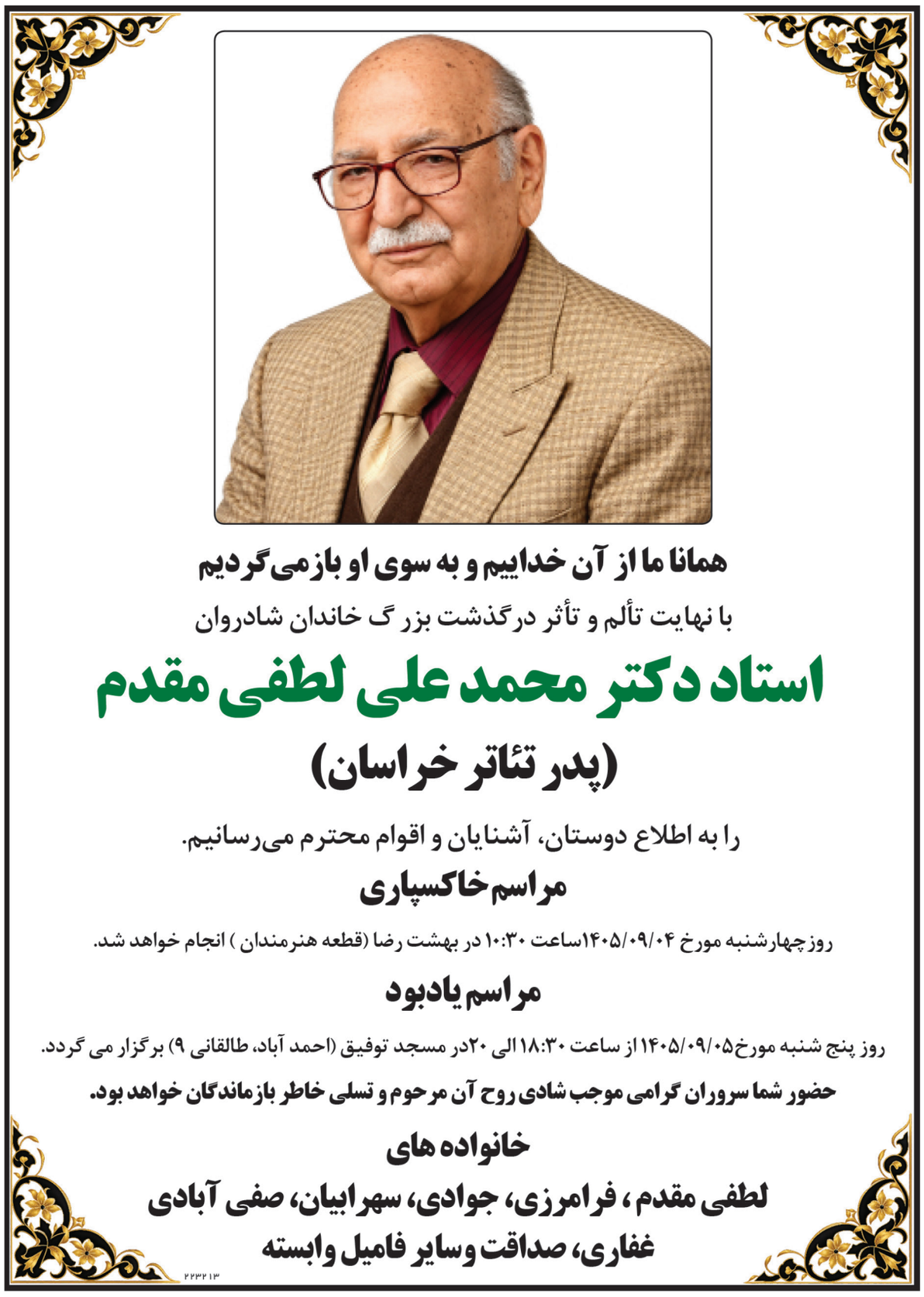

همانا ما از آن خداییم و به سوی او بازمی‌گردیم

با نهایت تألم و تأثر درگذشت بزرگ خاندان شادروان

استاد دکتر محمد علی لطفی مقدم

(پدر تئاتر خراسان)

را به اطلاع دوستان، آشنایان و اقوام محترم می‌رسانیم.

مراسم خاکسپاری

روز چهارشنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۴ ساعت ۱۰:۳۰ در بهشت رضا (قطعه هنرمندان) انجام خواهد شد.

مراسم یادبود

روز پنج شنبه مورخ ۱۴۰۵/۰۹/۰۵ از ساعت ۱۸:۳۰ الی ۲۰ در مسجد توفیق (احمد آباد، طالقانی ۹) برگزار می گردد.

حضور شما سروران گرامی موجب شادی روح آن مرحوم و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود.

خانواده های

لطفی مقدم، فرامرزی، جوادی، سهرابیان، صفی آبادی

غفاری، صداقت و سایر فامیل وابسته

۲۲۳۲۱۳

همزمان با یازدهمین سالگرد درگذشت بزرگ خاندان

شادروان محمد حسین رجایی قوچانی

یادمادر عزیزمان

گلی طالبی شیروان

را نیز گرامی میداریم.

روحشان شاد و یادشان گرامی باد.

فرزندان

۲۲۲۳۶۸

برشما باد حفظ آرامش و وقار

برشما باد آرام راه رفتن

در تشییع جنازه های مردگانتان

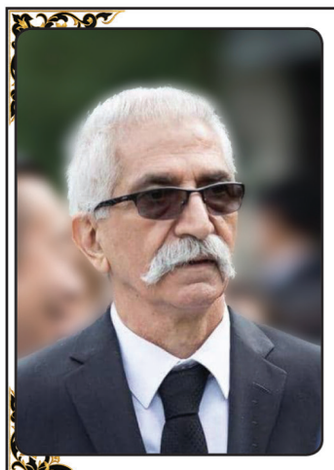

بانهایت تاسف و تاثر درگذشت شادروان

مهندس محمد فلاح رستگار

را به اطلاع دوستان و آشنایان گرامی می رسانیم.

مراسم یادبود ایشان روز شنبه

مورخه ۱۴۰۵/۰۹/۰۷ از ساعت ۱۷ الی ۱۸:۳۰

مرکز رفاهی دانشگاه فردوسی

واقع درمیدان تلویزیون برگزار می گردد.

خانواده فلاح رستگار

۲۲۳۳۳۶

هوالباقی

با کمال تأسف و تأثر درگذشت

مادرعزیزمان بزرگ خاندان شادروان

حاجیه خانم زینت میرصدرائی

را به اطلاع اقوام و آشنایان می رساند.

مراسم تشییع آن مرحومه مغفوره راس ساعت ۹ صبح

روز پنجشنبه مورخ ۱۴۰۵/۹/۵ از درب منزل

واقع در خیابان احمدآباد، طالقانی ۳۱ پلاک ۴ بسوی

حرم مطهر برگزار خواهد شد. (وسیله ایاب و ذهاب مهیا می باشد)

مجلس ختم زنانه و مردانه ساعت ۴ تا ۶ بعدازظهر روز شنبه مورخ ۱۴۰۵/۹/۷

در هتل هایت (هما) واقع در خیابان احمدآباد منعقد می باشد.

«شرکت سروران و عزیزان موجب شادی روح آن مرحومه و تسلی خاطر بازماندگان خواهد بود»

خانواده های: میرصدرائی، بنی هاشمیان، حداد، قربانی

نوید حمیدی، کرباسی، دکتر قرشی، ظهیری

۲۲۳۴۴۵